

— Когато раятъ е затворенъ за турците, евреите и другитѣ невѣрници, то тѣхните души, безсѣмнение, може да отивать исключительно въ джендемътъ, пита нѣкой изъ мѣжду овчаритѣ, когато навѣрно са биле него день татарите.

— Нито едното, нито другото, отговара *хаджията* като че вчера са е завърналъ отъ она свѣтъ.

Както раятъ, така и пжкълътъ сж направени само за християните, а невѣрниците ги нѣма никакви по она свѣтъ. Тие сж като кучетата и като другите животни; тѣхниятъ животъ е само на тоя свѣтъ, и щомъ умржтъ душата имъ става на вѣтаръ.

— А който отъ християните са потурчи, то що става съ него дѣдо Хаджи? пита дружината.

Той гори постоянно, като свѣщъ, отъ краката до главата, казва хаджията, защото мирото, което той е въсприелъ отъ свято кръщение и което е чистъ огнь, никога неможе да огасней?

Слушалъ сжмъ да казватъ, че това миро било голѣмо, колкото житено жърно въ човѣкътъ, обади са нѣкой.

— Ако да не е и по малко даже. Неговиятъ пазителъ, на мирото, е Св. Василъ, койго е на голѣмъ почитъ при небесниятъ престолъ.

— Че душитѣ на християните живѣять вѣченъ животъ, а невѣрниците са изгубватъ, доказва са и отъ това, че и най-грѣшниятъ християнинъ, послѣ смъртъта си остава на вапиръ, пакъ съ човѣчески образъ, когато турците се преврщатъ на свини, най-ненавистното за тѣхъ животно, продължава многознающиятъ хаджия.

— Това е сжвършено вѣрно, поема други думата. — Азъ зная, когато прѣзъ години си единъ отъ нашите другари, койго са занимаваше съ авджияжкъ, уби единъ азаль (дива свиня — лжжа) Както му е рѣдътъ ние го опърлихме и очистихме и турихме на огньтъ една часть да са вари. Чакахме часъ, чакахме два, чакахме цѣла нощъ, мѣсото не увира, а напротивъ, стави още по-ярко, като восакъ. „Тукъ има нѣщо“ продума дружината и нѣколко души се завзеха да разглѣждатъ ловтъ. Какво да видимъ? Ушите на мнинимия азаль, бѣха пжлни съ памукъ, а на прѣдпнатъ му кракъ са намира сръбарна халка, която по сѣка вѣроягностъ е била пржстенъ. Синца се увѣрихме отпослѣ, че убитиятъ азаль е турчинъ, комуто и името му научихме. Той бѣше отъ близното село, умрѣлъ неотдавна.

Разказвачтъ се кжлнеше, че е очевидецъ на това, и слушателитѣ го зяпаха съ отворени уста; а малкитѣ момчета трѣпераха отъ страхъ и са увираха около огньтъ. Една вечеръ, слѣдъ по добни разкази, за вапиръ и таласжми, проводиха едно малко момче